

SU/Meeri Kesälä ja Sari Toro

23.9.2024

Osaketuotto- ja vakavaraisuustilanteeseen 31.8.2024 perustuvat kertoimet ja suuret

Eläketurvakeskus (ETK) on tehnyt laskelman vuoden 2024 elokuun osaketuottoon ja 31.8.2024 vakavaraisuustilanteeseen perustuvista kertoimista ja suureista. Laskelmaa varten ETK on pyytänyt eläkelaitoksilta tietoja kehittyneissä valtioissa säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina olevien osakesijoitusten tuotoista elokuulta sekä tietoja vakavaraisuustilanteesta 31.8.2024.

Kuukauden osaketuottokerroin

Vuoden 2024 elokuun keskimääräinen kuukausitasoinen osaketuottokerroin on **0,97 %**. Osaketuottokertoimen edellinen kuukausitasoinen arvo oli 0,65 %.

Täydennyskerroin

Täydennyskerroin 1.10.2024 alkaen on **0,86 %**. Täydennyskertoimen edellinen arvo oli 0,86 %.

Sovellettavat säännökset

Osaketuottokertoimen laskenta perustuu TyEL 168 §:n kolmanteen momenttiin. Täydennyskertoimen laskenta perustuu TyEL:n 171 §:ään ja TyEL:n 166 §:ssä tarkoitettuihin perusteisiin. Eläketurvakeskus on julkaissut tarkemmat tiedot laskennasta rahastonsiirtovelvoitteeseen liittyvien laskentakaavojen 1.8.2023 päivityssä muistiossa.

SU/Meeri Kesälä ja Sari Toro

23.9.2024

Osaketuottokertoimen laskenta

Kuukauden kk osaketuottokerroin OT_{kk} lasketaan eläkelaitosten kuukausikohtaisten osaketuottojen painotettuna keskiarvona. Painojen lähtökohta on eläkelaitoksen kuukauden keskimääräinen sijoitettu osakemäärä. Yksittäisen eläkelaitoksen painoa rajataan, jottei suurilla eläkelaitoksilla ole liian merkittävä vaikutus osaketuottokertoimen arvoon. Vuositasoinen osaketuottokerroin j lasketaan kuukausikohtaisten osaketuottokertoimien keskiarvona vähennettynä yhdellä prosentilla.

Vuoden 2024 elokuun keskimääräinen osaketuottokerroin on 0,97 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

Taulukossa 1 esitetään osaketuottokerroin vuoden 2024 toteutuneilta kuukausilta ja taulukossa 2 eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat.

Taulukko 1. Eläkelaitosten kuukausikohtaiset keskimääräiset osaketuottokertoimet vuonna 2024 sekä vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettu osaketuottokerroin j_{kk} .

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuottokerroin, %	Osaketuottokerroin keskellä vuotta kuukauden kk lopussa, %
	OT_{kk}	$j_{kk} = \prod_{n=1}^{kk} (1 + OT_n) - 1,01^{\frac{kk}{12}}$
tammikuu	2,14	2,06
helmikuu	2,03	4,05
maaliskuu	2,94	7,03
huhtikuu	-1,19	5,67
toukokuu	3,61	9,41
kesäkuu	1,32	10,78
heinäkuu	0,65	11,42
elokuu	0,97	12,42
syyskuu		
lokakuu		
marraskuu		
joulukuu		

SU/Meeri Kesälä ja Sari Toro

23.9.2024

Taulukko 2. Eläkelaitosten säännellyllä markkinalla kaupankäynnin kohteina oleviin osakesijoituksiin sitoutuneet pääomat yhteensä kuukausittain.

Kuukausi kk	Osakkeisiin sitoutuneet pääomat, milj. euroa $\sum_i OA_i^{kk}$
tammikuu	48 094
helmikuu	49 025
maaliskuu	50 376
huhtikuu	51 468
toukokuu	50 981
kesäkuu	52 345
heinäkuu	53 213
elokuu	53 599
syyskuu	
lokakuu	
marraskuu	
joulukuu	

Vertailuluvut TELA:n laskemille ennakoivien indeksien muutoksille kuukausittain

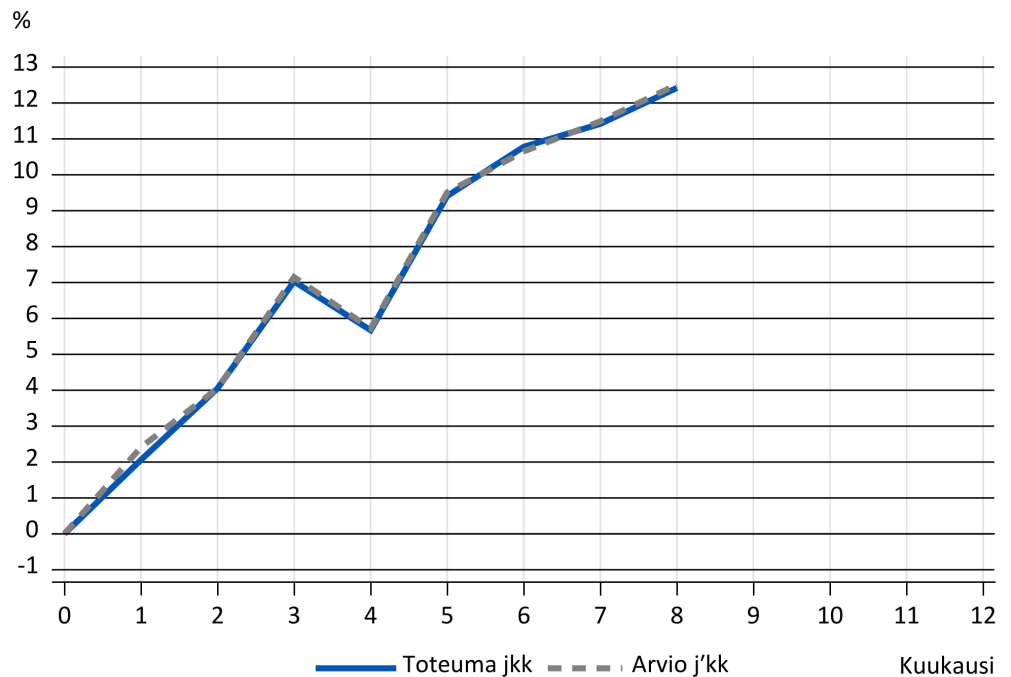
Taulukossa 3 esitetään kuluneiden kuukausien osaketuottokertoimet, osaketuotot, joissa eläkelaitosten painoa ei ole rajoitettu sekä vertailuluvut lasketuna TELA:n ennakoivilla indekseillä. TELA:n ennakoivan indeksimuutoksen laskennassa käytetään aluejakoja Suomi, Eurooppa, USA ja Japani sekä niitä vastaavia osakeindeksejä. Ennakoivan indeksin laskennassa käytetään kokonaistuottoa, joka sisältää arvon muutoksen ja osingot.

Taulukko 3. Kuukausittaiset osaketuotot ja TELA:n ennakoivilla indekseillä laskettu vertailuluku.

Kuukausi kk	Kuukauden kk osaketuotto- kerroin, % OT_{kk}	Kuukauden kk osaketuotto, painoa ei ole rajoitettu, % $\sum_i \frac{OA_i^{kk} \cdot {}^i OT_{kk}}{\sum_i OA_i^{kk}}$	Vertailuluku laskettuna TELA:n ennakoivilla indekseillä, %
tammikuu	2,14	2,15	2,49
helmikuu	2,03	2,05	2,03
maaliskuu	2,94	2,88	3,06
huhtikuu	-1,19	-1,19	-1,14
toukokuu	3,61	3,65	3,70
kesäkuu	1,32	1,44	1,20
heinäkuu	0,65	0,60	0,71
elokuu	0,97	0,97	1,05
syyskuu			
lokakuu			
marraskuu			
joulukuu			

Kuvassa 1 esitetään osaketuottokertoimet j_{kk} laskettuna vuoden alusta kuukauden kk loppuun asti sekä näiden arviot j'_{kk} , joissa viimeisimmän kuukauden kk osaketuottokertoimen OT_{kk} sijaan on käytetty arviona OT'_{kk} TELA:n ennakoivaa indeksiä.

Kuva 1. Osaketuottokertoimet j_{kk} sekä näiden arviot j'_{kk} vuonna 2024 vuoden alusta kunkin kuukauden loppuun asti laskettuina.

Täydennyskertoimen laskenta

Täydennyskertoimen laskennassa täydennysperuste p on eläkelaitoksen vakavaraisuuspääoma, josta on vähennetty työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuva erä, jaettuna vakavaraisuuslaskennan mukaisella vastuuvälillä.

Täydennyskerroin lasketaan eläkelaitosten keskimääräisestä painotetusta täydennysperusteesta p seuraavasti:

$$b_{16} = \begin{cases} (1 - \lambda) \cdot 0,36 \cdot p - 0,057; & \text{jos } p < 0,198 \\ 0; & \text{jos } 0,198 \leq p < 0,218 \\ (1 - \lambda) \cdot 0,15 \cdot p - 0,026; & \text{jos } p \geq 0,218, \end{cases}$$

missä $\lambda = 0,20$. Täydennysperusteen laskennassa eläkelaitosten painot rajoitetaan ensin 15 prosenttiin ja puuttuva paino täydennetään kaikille eläkelaitoksille. Eläkelaitoksen täydennysperusteena käytetään laskennassa vähintään 10 prosenttia.

Täydennyskertoimen laskennassa käytetyn keskimääräisen painotetun täydennysperusteen p arvoksi saatiin kahden desimaalin tarkkuudella 28,81 % hetkellä 31.8.2024. Näin ollen täydennyskerroin b_{16} 1.10.2024 alkaen on 0,86 %. Laskennassa oli mukana 15 eläkelaitosta, joista 14 oli TyEL-eläkelaitoksia. Laskennassa 3 eläkelaitoksen painoa rajoitettiin. Aikaisempiin kuukausiin kohdistuneita korjauksia ei ollut.

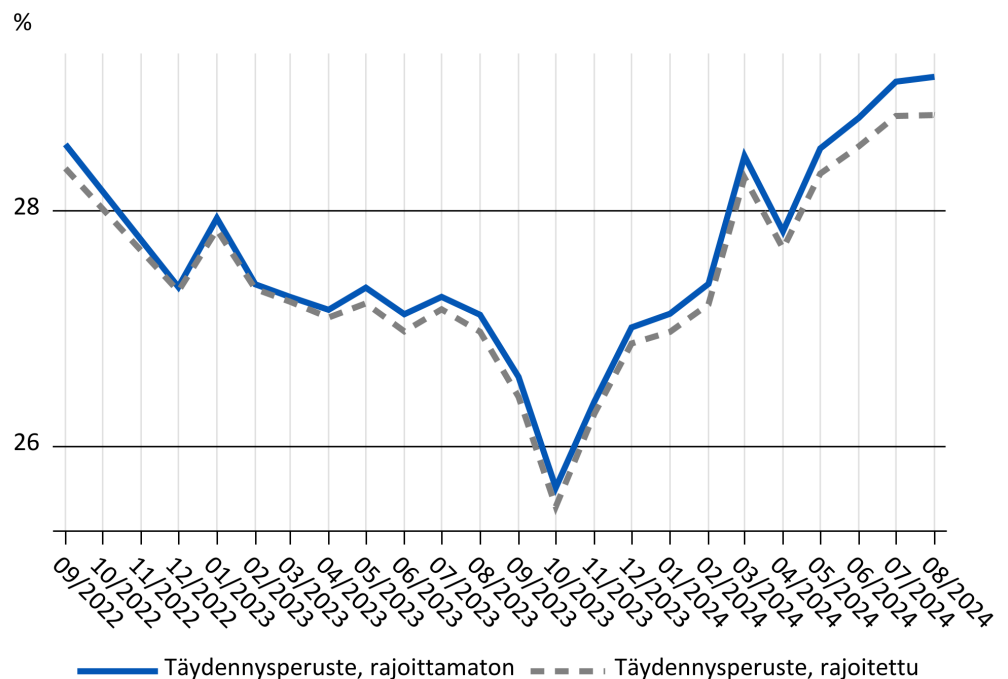
Taulukko 4. Eläkelaitosten ilmoittamat täydennyskertoimen laskentaan käytetyn täydennysperusteen yhteenlasketut väliarvot hetkellä 31.8.2024 sekä Eläketurvakeskuksen toteutuneeseen osaketuottoon perustuvalla oikaisusuu-reella korjaamat tiedot. Väliarvoissa on käytetty elokuun tasoiselle osaketuotokertoimelle arviota $j'_{kk} = 12,51\%$. Toteutunut osaketuotto vuoden alusta elokuun loppuun saakka oli $j_{kk} = 12,42\%$.

Suure	Milj. euroa
Vakavaraisuuspääoma, väliarvo, $\sum A'_i$	38 409
Vakavaraisuuspääoma, oikaistu, $\sum A_i$	38 430
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, väliarvo, $\sum V'_i$	131 918
Vakavaraisuuslaskennassa käytettävä vastuovelka, oikaistu, $\sum V_i$	131 897

Taulukko 5. Täydennysperusteen arvot hetkellä 31.8.2024, kun eläkelaitosten painoja on rajoitettu ja ilman painojen rajoittamista.

	Rajoitettu	Rajoittamaton
TyEL ja MEL -eläkelaitokset	28,8 %	29,1 %

Kuva 2. Keskimääräisen täydennysperusteen arvot ajalla 30.9.2022–31.8.2024.

SU/Meeri Kesälä ja Sari Toro

23.9.2024

Kuva 3. Eläkevarat ajalla 30.9.2019–31.8.2024. Eläkevarat on jaoteltu vakavaraisuuspääomaan ilman työnantajan lisämaksuvelvollisuuteen perustuvaa erää ja vakavaraisuuslaskennassa käytettävään vastuuelkaan.

